

ضمیمه هفتگی روزنامه همشهری

صاحب امتیاز: مؤسسه همشهری
مدیر مسئول: محسن مهدیان
سر دبیر: دانیال معمار
معاون ضمائم: حامد فوقانی
دبیر ویژه نامه: زکیه سعیدی
دبیر اجرایی: مجتبی یار زمان
تحریریه: فرزین شیرزادی، سروش جنابی
ثریا روزبهانی، حسن حسن زاده، حمید رضا رسولی
سمیرا باباجانپور، شهره کیانوش راد و بهاره خسروی

واحد فنی:

مدیر فنی: حامد یزدانی، مدیر هنری: مهدی سلامی
طراح گرافیک و صفحه آرایی: امید روشنگر، سعید غفوری
ویرایش عکس: کامییز نویدی
صفحه خوانی و حرفچینی: همکاران واحد فنی تحریریه

چاپ: همشهری
توزیع و اشتراک:
موسسه نشر گستر امروز نوین
پدیرش آگهی: ۸۴۳۲۱۰۰۰

صندوق پستی:
۱۹۳۹۵۵۴۴۶
تلفن: ۲۳۰۲۳۴۶۴
نمابر: ۲۲۰۴۶۰۶۷

همشهری

گروه ضمائم همشهری ناشر نشریات:

دوچرخه، بچه‌ها، خانواده، پایداری، اقتصاد،
تندرستی، خردنامه، داستان، دانستیها،
سبز مین من، ماه، معمار ی، ۲۴، شهر نگار،
سرخ و محله

نشانی: تهران، خیابان ولیعصر ۴، سرسیده به پارکوی،
کوچه شهید فریبتی، شماره ۱۴، روزنامه همشهری

صفحه «روایت تهران» که پیش روی شماست، به انعکاس روایت‌های خواندنی تاریخ تهران قدیم و سرگذشت شخصیت‌ها و نامداران، خیابان‌ها و گذرها، واقعه‌های تأثیرگذار و تاریخ شفاهی طهران تعلق دارد؛ با عکس‌های بازمانده از خاطرات طهران دیروز و قصه‌ها و ماجراهای پس پشت این عکس‌ها، شما هم می‌توانید در امتداد این صفحه که متعلق به خود شما و شهر شماست ما را همراهی کنید. «همشهری» بهترین عکس‌ها و قصه‌هایی را که برهه‌ها می‌گذشت تا به امروز منتشر و به شما «همشهریان همراه» هدیه‌ای تقدیم می‌کند.
نشانی و شماره تماس ما: ۲۲۰۲۳۴۵۵ - ۲۴۶ - mahaleh@hamshahri.org

بهترین قصه‌های تاریخی تهران
جایزه می‌گیرند

ردپای خالق من یار مهربان در مدرسه عظیمیه

سال ۱۲۹۲ شمسی مردم زاویه مقدسه حضرت عبدالعظیم (شهری) در روزنامه برق شرحی درباره نداشتن مدرسه نوشتند و درخواست راه‌اندازی مدرسه را کردند. شیخ الاسلام ری، ماهی ۵۰ تومان از درآمد آستانه را یک‌سال برای این کار اختصاص داد و از وزارت معارف تقاضای یک باب مدرسه رایگان دولتی به نام عظیمیه کرد و وزارت معارف این پیشنهاد را پذیرفت و پس از فراهم کردن تمام وسایل لازم در آذرماه همان سال مدرسه افتتاح شد. در روز افتتاح مدرسه، در قصه حضرت عبدالعظیم، بزرگان شهر و رؤسای وزارتخانه‌ها به مدرسه دعوت شدند و در حضور آنها نیرالملک، معاون وزارت معادن و وزارت معارف در باب ترغیب اهالی برای شرکت در امور مدرسه سخنرانی کرد. معلم معروفی که مدتی در این مدرسه تدریس کرد، عباس یمینی شریف، شاعر شعر معروف من یار مهربانم بود. او از سال ۱۳۲۴ شمسی مدیریت این مدرسه را برعهده داشت و در همان سال مقطع دبیرستان این مدرسه را راه‌اندازی کرد.

جلال آل احمد در فردوس

دبیرستانی که امروز به نام «جلال آل احمد» شناخته می‌شود به یاد نویسنده ایرانی که روزگاری در این مدرسه معلم بوده، نامگذاری شده است. تاریخ تأسیس این دبیرستان به سال ۱۳۱۶ برمی‌گردد. وزارت فرهنگ و معارف به دستور علی اصغر حکمت، وزیر وقت فرهنگ و معارف کشور، عمارت باغ فردوس را در سال ۱۳۱۶، برای تأسیس یک مرکز آموزشی در اختیار گرفت. سال ۱۳۲۸ شمسی، بخش جنوبی محوطه باغ فردوس به عنوان دبیرستان شاهپور، از بخش اصلی آن تفکیک شد. دهه‌های ۱۳۲۰ و ۱۳۳۰ شمسی را می‌توان دوران شکوفایی این دبیرستان دانست. در این دوره جلال آل احمد، نویسنده معاصر، تدریس ادبیات را در این دبیرستان برعهده داشت. او بعدها کتاب «مدیر مدرسه» را نوشت که به خاطرات دوران معلمی اش مربوط بود. محمود گلایدره‌ای، داستان‌نویس معاصر نیز از شاگردان جلال آل احمد بود. او خاطرات تحصیل در دبیرستان شاهپور و ارتباط با آل احمد را در رمانی به نام «آقا جلال» منتشر کرده است. دبیرستان کنونی جلال آل احمد در ضلع جنوبی محوطه باغ فردوس تجریش است.

مدرسه‌ای برای حمایت از ایتم مستعد

مدرسه مکتب صدوق در سال ۱۳۵۱ به تاسی از جامعه تعلیمات اسلامی و با همفکری گروهی از همفکران تأسیس شد. مهم‌ترین هدف از راه‌اندازی این مدرسه ترویج معارف اسلامی بود. این روند تا سال ۱۳۵۷ ادامه پیدا کرد و با پیروزی انقلاب اسلامی مدرسه مکتب صدوق دولتی اعلام شد. سال ۱۳۶۸ همزمان با طرح ایجاد مدارس غیرانتفاعی و با نام ۲۲ بهمن ۵۷ این مدرسه دوباره احیا شد. هدف در دوره جدید جذب دانش‌آموزان یتیم مستعد بود که تا سال ۱۳۸۰ بر همین روال اداره می‌شد و همه هزینه‌های آن از طریق مؤسسان پرداخت می‌شد. اما از سال ۱۳۸۰ تاکنون علاوه بر دانش‌آموزان یتیم و بی‌سرپرست مستعد، دانش‌آموزان غیرایتم نام‌نویسی می‌شوند.

هیاهوی دانش‌آموزان در کوچه مدرسه

کوچه شهید محمد عزآبادی در محدوده منطقه ۱۰ که به کوچه مدرسه نیز معروف است، یکی از متفاوت‌ترین کوچه‌های تهران به شمار می‌رود؛ جایی که روزگاری میزبان ۱۴ مدرسه بود و اکنون ۱۱ مدرسه دوره دبستان در این کوچه فعال است. داستان ساخت این مدارس به ۵۷ ده پیش برمی‌گردد. وقتی محمد کریم پیرنیا، پدر معماری سنتی ایران در روند اجرای طرح ساخت مدارس ارزان قیمت، ۱۴ مدرسه در این کوچه بنا کرد تا کوچه مدرسه به یکی از متمایزترین کوچه‌های تهران تبدیل شود. علاوه بر مدارس این کوچه، پیرنیا بین سال‌های ۱۳۳۲ تا ۱۳۴۵ بیش از ۳۰۰ مدرسه ارزان قیمت دیگر ساخت که بیشتر آنها در محله‌های تهرانپارس و نارمک بنا شدند. کوچه مدرسه اگرچه تغییر نام داده است اما هنوز با فرا رسیدن ماه مهر به یکی از منحصربه‌فردترین کوچه‌های این شهر تبدیل می‌شود.

درایت آقا سیدابراهیم در راه‌اندازی یک مدرسه

داستان ساخت قدیمی‌ترین مدرسه اوین با کم‌آبی مزارع محله اوین گره خورده است. مهدی اعرابی، تهران‌پرو، می‌گوید: «سال ۱۳۰۵ زمانی که قنات مزرعه باقره (باقرآباد) در غرب رودخانه اوین با کم‌آبی مواجه شد، با درایت و تلاش آقا سیدابراهیم و آقا سیدمصطفی، اتن از ریش سفیدان روستای اوین آب به قنات‌های اوین جاری شد. شهریور ۱۳۰۵ اجشنی در اوین با حضور تیمور تاش، وزیر دربار، علی اکبر داور و خلیل خان ثقفی، وزیر معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه برپا شد. آقا سیدابراهیم فرصت را غنیمت شمرد و درخواست تأسیس مدرسه دولتی را مطرح کرد. با موافقت وزیر معارف، چندماه بعد اوین صاحب مدرسه شد. به موجب نامه شماره ۶۲۴ مورخ ۱۳۰۵/۱۰/۱۵، نخستین مدرسه دولتی اوین در پاییز ۱۳۰۶ با ۲۱ کلاس اول و دوم پسرانه آغاز به کار کرد. مکان فعالیت این مدرسه در ابتدای کوچه آسیاب و در منزل مشهدی حاجی وزوا بود و دانش‌آموزان از روستاهای درکه، ونک، فرحزاد، آسآباد و ولنجک به اوین می‌آمدند. مدیر و معلم مدرسه مرحوم شیخ مصطفی صالحی، پدر مرحوم عباس صالحی بود که دعای سحر با صوت او معروف است.»